

सोऽधिक्षिप्तः सत्यंवयमिति श्लोकेन रुषाप्रलब्धः उपहसितश्च एतेवयमिति द्वाभ्यां क्रीडांकार्यमाणोऽहिराट् महासर्प इव ॥ १३ ॥ मन्युना प्रचलितानि क्षुभितानीन्द्रियाण्यस्य ॥ १४ ॥ अंतकं मृत्युम् ॥ १५ ॥ १६ ॥ सौम्यविदुर तांगदामप्राप्तामेवाहनत् ॥ १७ ॥ हर्यक्षो हिरण्याक्षः ॥ १८ ॥ स्पृधोः स्पर्धमानयोः तिग्माभ्यांगदाम्यामाहतान्यंगानिययोः क्षतादास्रवतीति क्षतास्रवरुधिरं तस्य घ्राणमवघ्राणं तेन विवृद्धो मन्युर्ययोः विचित्रान् मार्गान् गदायुद्धभ्रमणभेदान् इलागौः तस्यां निमित्तभूतायां शुष्मिणोर्मत्तयोर्वृषभयोः प्रस्तुतेऽपि इलापृथ्वीतदर्थं वृषभौ हिरवलुबहू

मैत्रेय उवाच सोऽधिक्षिप्तो भगवता प्रलब्धश्च रुषाभृशम् ॥ आजहारो लवणं क्रोधं क्रीड्यमानोऽहिराडिव ॥ १३ ॥ सृजन्मर्षितः श्वासान् मन्युप्रचलितेन्द्रियः ॥ आसाद्य तरसा दैत्यो गदयाऽभ्यहनद्वरिम् ॥ १४ ॥ भगवांस्तु गदावेगं विस्फुरिपुणोरसि ॥ अवंचयत्तिरश्चीनो योगारूढ इवांतकम् ॥ १५ ॥ पुनर्गदां स्वामादाय भ्रामयंतमभीक्ष्णशः ॥ अभ्यधावद्वरिः क्रुद्धः संरंभादृष्टदच्छदम् ॥ १६ ॥ ततश्च गदयारातिं दक्षिणस्यां भ्रुवि प्रभुः ॥ आजघ्ने स तु तां सौम्यगदया कोविदोऽहनत् ॥ १७ ॥ एवंगदाभ्यां गुर्वीभ्यां हर्यक्षो हरिरेव च ॥ जिगीषया सुसंरब्धवान्योऽन्यमभिजघ्नतुः ॥ १८ ॥ तयोः स्पृधोस्तिग्मगदाहतांगयोः क्षतास्रवघ्राणविवृद्धमन्योः ॥ विचित्रमार्गांश्चरतोर्जिगीषया व्यभादिलायामिव शुष्मिणोर्मथः ॥ १९ ॥ दैत्यस्य यज्ञावयवस्य मायया गृहीतवाराहतनोर्महात्मनः ॥ कौरव्यमर्त्यां द्विषतोर्विमर्दनं दिदृक्षुरागादृषिभिर्वृतः स्वराट् ॥ २० ॥ आसन्नशौण्डीरमपेतसाध्वसंरुतप्रतीकारमहार्यविक्रमम् ॥ विलक्ष्य दैत्यं भगवान्सहस्रणीर्जगादनारायणमादिसूकरम् ॥ २१ ॥ ब्रह्मोवाच एष ते देवदेवानामंघ्रिमूलमुपेयुषाम् ॥ विप्राणां सौरभेयीणां भूतानामप्यनागसाम् ॥ २२ ॥

निदिनानि संग्रथितोत्तुंगशृंगसंघर्षविदीर्णांगगलद्विधिरौ परस्परौ पमर्दव्यग्रौ संरंभौ च मत्कारितगजयूथपौ युध्यमानौ तिष्ठत इति प्रसिद्धम् ॥ १९ ॥ यज्ञ एवावयवायस्य तस्य च महीनिमित्तं द्विषतोः एवं विधं विमर्दनं युद्धं दिदृक्षुः स्वराट् ब्रह्मातत्रागात् ॥ २० ॥ आगत्य च नारायणमाह किं कृत्वा दैत्यं विलक्ष्य कथं भूतम् आसन्नप्राप्तं शौण्डीरं शौर्यमदोवायेन अपेतं साध्वसं यस्मात् कृतः प्रतीकारो येन अहार्यः अप्रतीकार्यो विक्रमो यस्य सहस्रणीः सहस्राणामृषिसहस्राणां नेता ॥ २१ ॥ हे देवतेऽंघ्रिमूलं प्राप्तानां देवादीनामेषोऽसुरः ॥ २२ ॥